

ГІГІЄНИЧНІ ВИМОГИ ДО УТРИМАННЯ ВІДЛУЧЕНИХ ПОРОСЯТ

*О.Г. Басанська, студентка III курсу факультету ТВППТСБ**

Миколаївський національний аграрний університет

Відлучення поросят є важливим заходом. Це дає можливість підвищити інтенсивність використання маточного поголів'я і виробничих площ свинарників, за рахунок цього можна отримати від кожної матки більше двох опоросів за рік. Впровадження санітарно-гігієнічних вимог є невід'ємною частиною утримання поросят, оскільки завдання спеціалістів тваринницьких підприємств – отримати добре розвинених і здорових тварин.

Ключові слова: відлучення, утримання, профілактика, щільна підлога, годівниці.

Постановка проблеми. В даний час ефективність свинарства у великій мірі залежить від застосування нових технологій, які обумовлюють комфортне утримання, що є найважливішим чинником підвищення продуктивності тварин в умовах промислового утримання, як на окремому підприємстві, так і в свинарській галузі в цілому. Для отримання високоякісної продукції свинарства сучасні ферми повинні відповідати великим переліком умов для утримання тварин, у тому числі і санітарним нормам.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Відлучення – виклик і для поросят, які починають «самостійне життя», і для виробника, який бореться за кожен грам приростів тварин у цей критичний період. В рамках виставки Agro Animal Show 2015 Міжнародна група компаній FeedLance разом із групою компаній «Агровет Атлантик», за підтримки Міністерства аграрної політики і продовольства України та Посольства Нідерландів в Україні, провела семінар європейського експерта зі свинарства Пітера-Ян Мааса.

* Науковий керівник – канд. с.-г. наук, доцент Бондар А.О.

Технічний директор ГК «Агровет Атлантик» з напрямку «Свинарство» Пітер-Ян Маас обрав важливу тему для українських господарств – відлучення поросят. У ході семінару експерт зазначив, що за останні 6 років народження поросят збільшилася з 13,6 до 15 голів, але маса при цьому знизилася на 7% і сьогодні в середньому становить 1377 грамів. Окрім того, експерт надав цікавий факт: продуктивність свиней можна передбачити на 30% це залежить від показників при народженні (на 30% – від показників при відлученні, і на 70% залежить від показників на 14-й день після відлучення).

Важливо пам'ятати, що вдалий старт вирішує подальше майбутнє поголів'я свиней. Пітер-Ян Маас рекомендує в перші тижні після відлучення звертати увагу на темпи росту поросят та гігієнічно-санітарні умови, які повинні бути досить високими. Ця стадія має пряму віддачу від інвестування [2].

Постановка завдання. Розглянути основні гігієнічно-санітарні умови утримання відлучених поросят.

Теоретичне обґрунтування проведених досліджень. Критичний момент у житті поросят-сисунів – відлучення від свиноматок. У більшості випадків відбирають поросят у 60 днів, в деяких господарствах відбирання проводять в 45 днів. У промислових комплексах – 35-42 днів. Більш ранній відьом поросят вимагає більшої уваги і повноцінної годівлі.

При відлученні матку переводять в інший верстат, до поросят її пускають тільки для їх годування: у перший день 4 рази, у другий – 3, в третій – 2, четвертий – 1. Щоб попередити мастит у перші дні відбирання поросят, у свиноматки змінюють раціон – виключають соковиті корми і зменшують концентрати. Після відбирання поросят слід залишити в тому ж верстаті на 7-10 днів.

Велике значення для росту і розвитку поросят мають умови годівлі, утримання і догляду в період після відлучення. Погані умови сповільнюють ріст і розвиток поросят, сприяють захворюванню їх інфекційними та неінфекційними хворобами.

Для одержання середньодобових приростів не менше 400 г і профілактики захворювань відлучених поросят необхідно забезпечити повноцінним годуванням, сухими, світлими і добре вентиляльованими приміщеннями та щоденними прогулянками [1].

У перші 2-3 тижня після відлучення поросят зазвичай містять в маткових верстатах, а потім об'єднують їх у більші групи з урахуванням віку, живої маси і стану здоров'я. Їх утримують у групових станках по 20 –25 голів, а на деяких фермах тварини знаходяться погніздово. Огорожа станків висотою 1,1 м. У свинарнику обладнують 1–2 кормові проходи, для напування встановлюють напувалки. Обов'язково утеплюють підлогу, підтримують температуру повітря в межах 14-18°C, а відносну вологість не вище 70-75%. Для кращого росту і розвитку, підвищення стійкості до захворювань молодняк на 2-3 години на добу випускають на прогулянки. Влітку відлучених поросят краще утримувати в таборах з використанням хороших пасовищ в ранкові і вечірні години [4].

Поросята з невеликою живою вагою при народженні зазвичай відстають у рості від своїх однолітків, частіше хворіють і можуть бути джерелом зараження інших поросят. Тому на комплексах виникає необхідність після від'єму слабких поросят переводити в спеціальне приміщення, де їм створюють кращі умови утримання. Такі приміщення називають профілакторіями. Розміщення в одній групі поросят, що відстають у рості і добре розвинених поросят призводить до порушення принципів використання приміщень при промисловому виробництві «все пусто – все зайнято». Так, добре розвинуті поросята досягають товарної маси швидше, ніж слабкі, і останні не можуть бути переведені в інший цех одночасно з іншими поросятами.

Перед заповненням сектора новою партією поросят приміщення ретельно очищають, миють і дезінфікують. Тривалість санації 3-5 діб. У кожному верстаті тварини повинні бути приблизно з однаковою живою масою [3].

Пропонуємо такі види щілинної підлоги:

1. Бюджетний варіант: у зоні дозвілля встановлюють 10% щілинну підлогу, а в зонах дефекації та годівлі — звичайну (50% щілин).

2. Класичний, коли в зону відпочинку додають панелі підігріву. Зупинившись на цьому варіанті, потрібно одразу вирішити, якими будуть ті панелі — водяного чи електричного підігріву. Переваги водяного в тому, що для такої системи не потрібно багато води, а джерелом енергії може бути як електромережа, так і газ, дрова, солома тощо. Електричні ж панелі працюють тільки від електроенергії, проте дають можливість швидше регулювати температуру повітря. Найбільший їх недолік — коли навіть одна панель виходить з ладу, гріти перестають усі, з якими вона з'єднана в електричний ланцюжок.
3. Так званий японський метод комбінування елементів підлоги. Таку назву отримав тому, що саме в Японії вперше почали в шаховому порядку чергувати водяні панелі підігріву та модулі з 10% решіткою в зоні відпочинку поросят. В Україні цей метод застосовують із 2010-го року (технологію вперше впровадила компанія «Ікадан»).

Найпоширеніший варіант підлоги – класичний: перший ряд – панелі підігріву, другий – 10% щілинні елементи, решта – звичайна пластикова підлога (50% щілин), саме його використовує більшість датських свиногосподарств.

Часто фермери встановлюють суцільні елементи біля годівниць, щоб корм не потрапляв у гноєзбірну ванну, коли поросята вигортають його з годівниць. Це неправильно, бо корм, який потрапив на підлогу, стає брудним (поросята по ньому ходять, змішуючи з екскрементами), а значить, перетворюється на джерело захворювань [5].

Щоб цього уникнути, потрібно встановити годівниці й щілинну підлогу під ними (50% щілин).

Годівниці для відлучених поросят можуть бути різних видів до найбільш поширених відносять:

1. Корито для корму та молока – використовується для поросят після відлучення, матеріал: нержавіюча сталь, довжина: 1 м, легко чиститься.
2. Спрінтомат (Sprintomat) – це нове покоління годівниць, де корм подається разом з водою і в різних режимах. Нова сенсорна технологія дозволяє

подати необхідну кількість корму, при цьому зберігаючи її свіжість та мінімізуючи відходи. Поросята досягають найкращих результатів приросту та росту після відлучення, коли споживають корм часто і в невеликих обсягах, як біля свиноматки. Така тенденція триває впродовж усієї фази їх зростання.

3. Бункерні годівниці – дозування видачі корму регулюється залежно від обсягів споживання корму за умови відсутності його втрат під час годівлі. Для регулювання кількості поданого корму годівниця оснащена дозувальним пристроєм (регулювальний циліндр встановлюється на необхідній висоті над годівницею; при цьому вивільняється простір від 1 до 19 мм для надходження корму для споживання тваринами).

Висновки і перспективи подальших досліджень. Отже, для забезпечення нормального росту і розвитку відлучених поросят необхідно забезпечити їх повноцінною годівлею, сухими, світлими і добре вентильованими приміщеннями, щоденним моціоном. Використання інновацій в утриманні відлучених поросят сприяє підвищенню стану здоров'я тварин, отриманню більш високих середньодобових приростів, а в результаті ми отримуємо менші економічні затрати. Потрібно приділяти велику увагу до ветеринарно-санітарних норм використання приміщень і обладнання для утримання відлучених поросят, що дає можливість більш ефективного та тривалого використання.

Список використаних джерел

1. Бусенко О. Т. Технологія виробництва продукції тваринництва / О.Т. Бусенко. – К. : Вища освіта, 2005. – 496 с.
2. Відлучення поросят: нові підходи для зменшення стресу. [Електронний ресурс] – Веб-сайт. Режим доступу: <http://a7d.com.ua/tvarinnictvo/20274-vdluchennya-porosyat-nov-pdhodi-dlya-zmenschennya-stresu.html#>. Мова укр.
3. Відлучення поросят. [Електронний ресурс] – Веб-сайт. Режим доступу: <http://ua.xn--6-jtbproaqi5b.xn--p1ai/svini/2043->

%E2%B3%E4%EB%F3%F7%E5%ED%ED%FF_%EF%EE%F0%EE%F1%FF
%F2.html. Мова укр.

4. Гігієна вирощування поросят. [Електронний ресурс] – Веб-сайт. Режим доступу: <http://svynarnyk.com/gigiyena-viroshhuvannya-porosyat/>. Мова укр.
5. Пластикові підлога у відділенні дорощування. Як вибрати і на що звернути увагу. [Електронний ресурс] – Веб-сайт. Режим доступу: <http://www.pigua.info/uk/technews/163/>. Мова укр.